

Skilið dæmum 6 og 8 til dæmakennara í dæmatíma 1. október 2012.

Lesið skrána laun-kyn.xls inn í forrit (t.d. GRETTL).
Breyturnar eru kyn (karl=1, kona=0), starf(0/1), tign (0/1),
aldur(1=gamall, 0=ungur).

1. Reiknið meðallaunkarla og kvenna. Notið t-próf til að álykta um hvort munurinn sé marktækur.
2. Metið aðhvarfslíkanið:

$$y = \beta_1 + \beta_2 x + \varepsilon, \quad y=\text{laun}, \quad x=\text{kyn}.$$

Reiknið spáð laun fyrir karla og spáð laun fyrir konur. Finnið t-gildi stuðulsins β_2 . Reiknið fylgnistuðul x og y og reiknið t-gildi fylgnistuðulsins. Berið saman við dæmi 1.

3. Gerið 2x2 töflur fyrir meðallaun kynja í starfi 0 og 1.

	karlar	konur
starf=0	meðallaun karlar í starfi 0	meðallaun kvenna í starfi 0
starf=1	meðallaun karla í starfi 1	meðallaun kvenna í starfi 1

Metið aðhvarfslíkanið:

$$y = \beta_1 + \beta_2 x_1 + \beta_3 x_2 + u, \quad y=\text{laun}, \quad x_1 = \text{kyn}, \quad x_2 = \text{starf}.$$

Reiknið spáð gildi á y , fyrir öll möguleg gildi á x_1 og x_2 .

4. Bætið nú breytunum, x_3 =aldur, og x_4 =tign í líkanið og metið aftur. Hvernig breytist túlkunin?
5. Bætið nú breytunni $x_3 * x_4$ (margfeldinu) í líkanið og túlkið metin gildi. Prófið líka $x_2 * x_4$ og $x_2 * x_3$ og berið saman. Hvað er best? Hvernig á að túlka útkomuna?
6. Takið gögnin inn í R og bótið til fylki sem inniheldur dálkana, $X = [\mathbf{1}, x_2, x_3, x_4, x_2 * x_4]$. Reiknið $\tilde{y} = (I - X(X^T X)^{-1} X^T)y$

og $\tilde{x} = (I - X(X^T X)^{-1} X^T)x_2$. Hér eru allar stærðir vektor af breytunum. Vektorinn $\mathbf{1}$ er dálkur með 1 (24 víður). Metið líkanið

$$\tilde{y} = \gamma x_2 + v.$$

Hefur útkoman komið fyrir áður? Skýrið með því að vísa í FWL setninguna.

7. ETM 2.16
8. ETM 2.13. Skýrið af hverju þetta gildir.
9. Skoðið ýmis dæmi í ETM í kafla 2 og 3.

Tölurnar í launa-kyn.xls eru úr 20 ára gömlu dæmi. Nánari hugleiðingar um það dæmi má lesa á <https://notendur.hi.is/~helgito/gildirur.pdf>.